

**การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ
รูปแบบร่วมเรียนรู้ร่วมรู้ (Learning Together : LT)
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
The Development of Learning Activities Using Cooperative Learning
(Learning Together Model) In The Social Studies Religion And Culture
Suhrtran For Prathomsuksa IV**

ศิริปิยะวรรณ ศิริโนนรัง (Siripiyawan Sirinonrang)*

เยาวภา ประคองศิลป์ (Yaowapa Prakongsilpa)**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือรูปแบบร่วมเรียนรู้ร่วมรู้ (Learning Together : LT) 2) พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน 3) พัฒนาทักษะกระบวนการทำงานกลุ่มของนักเรียน และ 4) ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียน ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มเป้าหมายคือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/5 ที่กำลังศึกษาภาคเรียน ที่ 1 ปีการศึกษา 2554 โรงเรียนสนามบิน จังหวัดขอนแก่น จำนวน 34 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 14 แผน แบบสังเกตพฤติกรรม การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูและนักเรียน แบบประเมินผลงานกลุ่มนักเรียน แบบทดสอบท้ายวงจร แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบประเมินทักษะกระบวนการทำงานกลุ่มของนักเรียน และแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าร้อยละ และสรุปโดยใช้การบรรยาย เชิงพรรณนาความ

ผลการวิจัย พบว่า การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือรูปแบบร่วมเรียนรู้ร่วมรู้ (Learning Together: LT) เป็นกิจกรรมที่สร้างบรรยากาศที่ดีในการเรียนการสอน นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เฉลี่ยร้อยละ 80.10 และมีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์คิดเป็นร้อยละ 94.12 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ ที่กำหนดไว้ นักเรียนจำนวน ร้อยละ 88.23 มีทักษะกระบวนการทำงานกลุ่มผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับดี สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และนักเรียน มีความเห็นต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยภาพรวมเห็นด้วยในระดับมาก

คำสำคัญ: กิจกรรมการเรียนรู้, การเรียนรู้แบบร่วมมือรูปแบบร่วมเรียนรู้ร่วมรู้

Keyword: Learning Activities, Cooperative Learning [Learning Together Model]

* นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

** รองศาสตราจารย์ สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

Abstract

The objectives of this research were, to develop coarugng activity by Learning Together Model (LT), to develop learning achievement of student, and to study students' opinions toward Learning activity. The target groups were 34 students who studies in the first semester of academic year 2011 This research used action research which conducted into 3 cycles. The instruments using in this study, consisted of: the Knowledge Management Plans for 14 plan, Learning activity observation form of teacher and student, group process evaluation form of students, test items of each research cycle, the Learning Achievement Test, the Evaluation Scale in Group Working Process Skill, and the Questionnaire used to elicit students' opinions. The statistic using for data analysis included the Percentage, Mean, Standard Deviation, and descriptive Conclusion.

The research findings found that: The learning activities as Learning Together Model (LT), was an activity creating the good climate in learning and teaching, The average score of learning achievement, was 80.10%, and there were 94.12% of students passing, that higher than the set criteria, There were 88.23% of students passing criterion of evaluation in "Good" level that higher than the set criteria and the students had satisfaction toward learning activities in "the High" level.

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันสังคมไทยมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งนี้เป็นผลมาจากความเจริญทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสารสนเทศจึงทำให้เกิด การหลังไหลเข้ามาทั้งด้านวัฒนธรรมและค่านิยม ที่หลากหลาย ซึ่งส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตของผู้คนในสังคมไทยทั้งในด้านที่ทำให้เกิดการพัฒนาและเกิดความเสื่อมโทรมทางด้านวัฒนธรรม ประเพณี และคุณภาพชีวิตของ คนไทย ผู้สำเร็จการศึกษามีคุณภาพต่ำ คิดไม่เป็น ทำไม่ได้ แก้ปัญหาไม่ได้ ไม่รักการเรียนรู้ เป็นแรงงานที่มีคุณภาพต่ำ การเรียนการสอนไม่ได้เน้นความสามารถสากลเท่าที่ควร ขาดการอบรมปณิธาน ไม่ได้ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมและภูมิปัญญาไทยอย่างเพียงพอ (บวร เทศารินทร์, 2547)

การศึกษาเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนเรา การศึกษาในปัจจุบันควรเป็น การศึกษาที่มุ่งสร้างคน สร้างงาน และสร้างชาติเป็น การศึกษาแบบองค์รวมและบูรณาการ เชื่อมโยงกับ เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ศาสนา และการเมือง เพื่อพัฒนาประเทศ การศึกษาไทยยุคใหม่ ต้องเน้นผลต่อ ผู้เรียน ทั้งในระดับนโยบายและระดับการเรียนการสอน

โดยกำหนดนโยบายการศึกษาที่คำนึงถึงประโยชน์ของ ผู้เรียนเป็นสำคัญ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตาม ความถนัดและความสนใจ เรียนอย่างสนุก เล่นให้ได้ความรู้ และมีความสุขกับการเรียน (บวร เทศารินทร์, 2547) ซึ่ง ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และ ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่2) พ.ศ. 2545 นั้น มีแนวทางใน การจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญการเรียน การสอนมีเจตนารมณ์ที่ต้องการเน้นย้ำว่า การจัด การศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่ สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมใน การดำรงชีวิตสามารถ อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข โดยการจัดการศึกษา ให้ยึดหลักเป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา การพัฒนา สารและกระบวนการเรียนรู้ ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง โดยมีความเชื่อที่ว่า ผู้เรียนสามารถที่จะเรียนรู้และพัฒนา ตนเองได้ ดังนั้นการศึกษาต้องเป็นกระบวนการที่ส่งเสริม ให้ผู้เรียนสามารถที่จะพัฒนาตนเองตามธรรมชาติและ เติบโตตามศักยภาพ

โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม มีจุดมุ่งหมายที่จะพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้เรียนให้เป็นผู้มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีจิตสำนึกในสังคม และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข นอกจากนี้ใน สารที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ได้เน้นถึงคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนให้ยึดมั่น ศรัทธา และดำรงรักษาไว้ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี เข้าใจความแตกต่างและความหลากหลายทางวัฒนธรรม ค่านิยม ความเชื่อ ปลุกฝังค่านิยมด้านประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักสิทธิหน้าที่ เสรีภาพในการดำเนินชีวิต อย่างสันติสุขในสังคมไทย และสังคมโลก

จากสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาแนวทางในการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล วิธีการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยใช้กระบวนการกลุ่มให้ผู้เรียนได้มีโอกาสร่วมกัน เพื่อผลประโยชน์และเกิดความสำเร็จร่วมกัน ของกลุ่ม ซึ่งการเรียนแบบร่วมมือมิใช่เป็นเพียงจัดให้ผู้เรียนทำงานเป็นกลุ่ม เช่น ทำรายงาน ทำกิจกรรมสร้างชิ้นงาน อภิปราย ตลอดจนปฏิบัติการทดลองแล้ว ผู้สอนจะต้องพยายามใช้กลยุทธ์วิธีให้ผู้เรียนได้ใช้กระบวนการประมวลสิ่งที่มาจากการทำกิจกรรมต่าง ๆ จัดระบบความรู้สรุปเป็นองค์ความรู้ด้วยตนเองเป็นหลักที่สำคัญ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือรูปแบบร่วมเรียนร่วมรู้ (Learning Together : LT) สารที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสนามบิน จังหวัดขอนแก่น

2. เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ที่เรียนโดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือรูปแบบร่วมเรียนร่วมรู้ (Learning Together : LT) สารที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสนามบิน จังหวัดขอนแก่น โดยให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 ของคะแนนเต็ม และให้มีจำนวนนักเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 ที่ผ่านเกณฑ์

3. เพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการทำงานกลุ่มของนักเรียนที่เรียนโดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือรูปแบบร่วมเรียนร่วมรู้ (Learning Together : LT) สารที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสนามบิน จังหวัดขอนแก่น โดยให้มีจำนวนนักเรียนร้อยละ 70 ผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับดี

4. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือรูปแบบร่วมเรียนร่วมรู้ (Learning Together : LT) สารที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสนามบิน จังหวัดขอนแก่น

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/5 ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 โรงเรียนสนามบิน จำนวนนักเรียน 34 คน

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ตัวแปรต้น คือ กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือรูปแบบร่วมเรียนร่วมรู้ (Learning Together : LT) ตัวแปรตาม คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะกระบวนการทำงานกลุ่มและความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือรูปแบบร่วมเรียนร่วมรู้ (Learning Together : LT)

3. รูปแบบการวิจัย

เป็นรูปแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) ดำเนินการตามวงจร การวิจัย (Action Research Spiral) ของ Kemmis and McTaggart (1982 อ้างถึงใน ยาใจ พงษ์บริบูรณ์, 2537) ดำเนินการ 3 วงจรปฏิบัติการ

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองปฏิบัติ คือ แผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือรูปแบบร่วมเรียนร่วมรู้ (Learning Together : LT) จำนวน 14 แผน เครื่องมือที่ใช้ในการสะท้อนผลการปฏิบัติ ดังนี้ แบบบันทึกผลหลังการสอน แบบสังเกตพฤติกรรมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครู และนักเรียน แบบประเมินผลงานกลุ่มนักเรียน แบบทดสอบท้ายวงจร เครื่องมือที่ใช้ประเมินประสิทธิภาพการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีดังนี้ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน แบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ แบบประเมินทักษะกระบวนการทำงานกลุ่มของนักเรียน แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อการเรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือรูปแบบร่วมเรียนร่วมรู้ (Learning Together : LT)

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากทุกแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้เครื่องมือในการสะท้อนผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องในวงจรปฏิบัติการวงจรต่อไป ประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังจากนั้นใช้แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

6. การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1) **ข้อมูลเชิงปริมาณ** ใช้สถิติพื้นฐานในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ

2) **ข้อมูลเชิงคุณภาพ** เป็นการแจกแจงข้อค้นพบที่สำคัญในเชิงอธิบายความซึ่งรวบรวมข้อมูลได้จากเครื่องมือที่ใช้ในการสะท้อนผลการปฏิบัติ นำมาสู่การสรุปผลงานวิจัย และแสดงให้เห็นแนวทางหรือรูปแบบการปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพเพื่อแก้ไขปัญหาในเรื่องราวของสิ่งที่ศึกษาวิจัย

สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผลการวิจัย

1. สรุปผลการวิจัยพบว่า

จากการนำรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือรูปแบบร่วมเรียนร่วมรู้ (Learning Together :

LT) กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สารที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม มีผลวิจัยสรุปได้ดังนี้

1) การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือรูปแบบร่วมเรียนร่วมรู้ (Learning Together : LT) พบว่า เป็นการจัดกิจกรรมที่สร้างบรรยากาศที่ดีในการเรียนการสอน ทำให้นักเรียนเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคล กระบวนการกลุ่มมีการฝึกทักษะต่าง ๆ เช่น ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะการแสวงหาความรู้ โดยมีการคิดแก้ปัญหาาร่วมกันในกลุ่มเพื่อนขณะปฏิบัติกิจกรรม มีการแสดงออกทางสังคมด้านการเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี ส่งผลให้นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามมาตรฐานการเรียนรู้

2) การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนพบว่านักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยร้อยละ 80.10 และมีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 94.12 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้

3) การพัฒนาทักษะกระบวนการทำงานกลุ่มของนักเรียน พบว่า นักเรียนจำนวนร้อยละ 88.23 ผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับดี ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

4) นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือรูปแบบร่วมเรียนร่วมรู้ (Learning Together : LT) โดยภาพรวมเห็นด้วยในระดับมาก ($X = 4.24$) เมื่อพิจารณาเป็น รายข้อ พบว่า ข้อที่เห็นด้วยในระดับมากที่สุด ($X = 4.67$) คือ ข้อที่ 1 เนื้อหาที่เรียนง่าย ไม่ซับซ้อน อันตรบรองลงมาเห็นด้วยในระดับมาก ($X = 4.40$) คือ ข้อที่ 6 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนนักเรียนมีส่วนร่วมในการทำผลงานร่วมกับเพื่อน ๆ ทุกครั้ง และลำดับที่ 3 เห็นด้วยในระดับมาก ($X = 4.33$) คือ ข้อที่ 20 มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียน

2. การอภิปรายผลการวิจัย

1) การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ รูปแบบร่วมเรียนร่วมรู้ (Learning Together : LT) กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 4 โรงเรียนสนามบินจังหวัดขอนแก่น สารที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและ

การดำเนินชีวิตในสังคม เป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ปฏิบัติจริง ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้กิจกรรมที่หลากหลาย เช่น การตั้งคำถาม สถานการณ์เหตุการณ์ต่าง ๆ การเล่าเรื่องจากประสบการณ์ รูปภาพ เพลง เกม การใช้การเสริมแรง การให้รางวัล เมื่อทำงานได้คุณภาพดี การใช้สมุดพลังหัวใจสี เป็นแรงกระตุ้นด้านคะแนนให้นักเรียนอยากทำงานเพื่อทำให้คะแนนของตนเองดีขึ้น ซึ่งเห็นได้จาก การใช้ทักษะกระบวนการกลุ่มจัดกิจกรรมนักเรียน มีโอกาสแสดงความคิดเห็นตามความรู้ความสามารถของตนเองอย่างอิสระ รู้จักการแก้ปัญหา ร่วมกัน นักเรียนมีความเสียสละไม่เห็นแก่ตัว รู้จักให้ความช่วยเหลือเพื่อน มีทักษะด้านสังคมโดยเฉพาะการเป็นผู้นำ ผู้ตามที่ดี มีความรับผิดชอบ และความซื่อสัตย์ต่อตนเองและสมาชิก ซึ่งเป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่สำคัญจำเป็นต้องปลูกฝังกับนักเรียนในปัจจุบัน และส่งเสริมพัฒนาการทางการเรียนของนักเรียนให้ดีขึ้นตามลำดับซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดและข้อสังเกตของ ทิศนา ขัมมณี (2548) ที่ให้ข้อสังเกตเกี่ยวกับรูปแบบร่วมเรียนร่วมรู้ (Learning Together : LT) ว่าเป็นการเรียนแบบร่วมมือเหมาะสำหรับให้นักเรียนแต่ละคนพัฒนาความสามารถ หรืออัตราเร็วในการเรียนรู้ อัตราเร็วในการทำงาน แต่ในขณะเดียวกันก็ฝึกให้เป็นคนรับผิดชอบ ให้ระลึกอยู่เสมอว่าเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มด้วย สมาชิกแต่ละคนต้องดูแลช่วยเหลือซึ่งกันและกันเพื่อทำให้งานของกลุ่มก้าวหน้า หรือประสบความสำเร็จ ช่วยกันเรียนไม่ว่าจะเรียนเก่ง หรือเรียนอ่อนก็ตาม เป็นการฝึกคุณลักษณะอันพึงประสงค์และกระบวนการเรียนรู้ ฝึกการมีน้ำใจ และมีเมตตากรุณาต่อเพื่อน ที่เรียนอ่อนกว่า และฝึกการแบ่งบทบาทหน้าที่กันทำงานใน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับแนวคิดของสุวิมล ว่องวานิช (2544)

2) การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยร้อยละ 80.10 และมีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 94.12 เมื่อนำไปเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 70/70 พบว่าผ่านเกณฑ์ทั้งคะแนนและจำนวนนักเรียน ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ที่เป็นเช่นนี้อภิปรายได้ว่าเนื้อหาสาระในการเรียนในวงจรทั้ง 3 วงจรนั้นมีการจัดลำดับตามสาระ

การเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม การจัดกิจกรรม การเรียนการสอนแบบร่วมมือรูปแบบร่วมเรียนร่วมรู้ ผู้วิจัยใช้วิธีการกระตุ้นเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในเนื้อหา ที่สอนโดยใช้ เช่น เกม เพลง รูปภาพ การใช้คำถาม จากนั้นให้ผู้เรียนสรุปความรู้โดยใช้แผนภาพความคิด แผนภาพก้างปลา การทำสมุดเล่มเล็กแบบชั้นบันได รวมทั้งใช้แรงเสริมต่าง ๆ เช่นการให้รางวัลหัวใจสีกระตุ้น ทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นใฝ่เรียนรู้ และสรุปองค์ความรู้ร่วมกันได้ ทำให้นักเรียนสามารถทำแบบทดสอบท้ายวงจร ได้คะแนนเพิ่มขึ้นตามลำดับ ส่งผลให้นักเรียนสามารถทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้คะแนนสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุภาพร วัฒนเสถียร (2546) ศักดิ์สกล พลไชย (2549) จิรนนท์ โคกอ่อน (2549) และวุฒิชัย สุวริยานนท์ (2549)

3) การพัฒนาทักษะกระบวนการทำงานกลุ่มของนักเรียน ที่เรียนโดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือรูปแบบร่วมเรียนร่วมรู้ (Learning Together : LT) ผู้วิจัยได้ดำเนินปฏิบัติการ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งหมด 14 แผนการจัดการเรียนรู้ พบว่า จำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์การประเมินคะแนนระดับคุณภาพดี คิดเป็นร้อยละ 88.23 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ อภิปรายได้ว่าการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบร่วมมือ รูปแบบร่วมเรียนร่วมรู้ ที่ผู้วิจัยนำมาจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นการจัดกิจกรรมที่เน้น กระบวนการทำงานกลุ่ม ซึ่งเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ปฏิบัติจริง นักเรียนได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นตามความรู้ความสามารถของตนเองอย่างอิสระ รู้จักการแก้ปัญหา ร่วมกัน นักเรียนมีความเสียสละไม่เห็นแก่ตัว รู้จักให้ความช่วยเหลือเพื่อน มีทักษะด้านสังคมโดยเฉพาะการเป็นผู้นำ ผู้ตามที่ดี มีความรับผิดชอบ และความซื่อสัตย์ต่อตนเองและสมาชิก ซึ่งเป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่สำคัญ และจำเป็นต้องปลูกฝังกับนักเรียนในปัจจุบัน แสดงให้เห็นว่านักเรียนมีการปรับตัว มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของทิศนา ขัมมณี (2548) อารณ ใจเที่ยง (2550) และงานวิจัยของ สุรพงษ์ ทองเวียง (2551)

4) ด้านความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อ กิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้การเรียนรู้ แบบร่วมมือ รูปแบบร่วมเรียนร่วมรู้ (Learning Together : LT) กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสนามบิน จังหวัดขอนแก่น สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิต ในสังคม พบว่า โดยภาพรวมเห็นด้วยในระดับมาก ($X = 4.24$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่เห็นด้วย ในระดับมากที่สุด ($X = 4.67$) คือข้อที่ 1 เนื้อหาที่เรียนง่าย ไม่ซับซ้อน อันตรรกะลงมามีด้วยในระดับมาก ($X = 4.40$) คือ ข้อที่ 6 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนนักเรียนมีส่วนร่วมในการทำผลงานร่วมกับเพื่อน ๆ ทุกครั้ง และ ลำดับที่ 3 เห็นด้วยในระดับมาก ($X = 4.33$) คือ ข้อที่ 20 มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการประเมินผล การเรียน ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่าการจัดการเรียน การสอนแบบร่วมมือรูปแบบร่วมเรียนร่วมรู้ เป็นกิจกรรม ที่เน้นทักษะกระบวนการทำงานกลุ่มร่วมกันทำให้ผู้เรียนได้ มีส่วนร่วมทำกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยกัน รู้จักช่วยเหลือซึ่งกัน และกัน ซึ่งเป็นการพัฒนาทักษะทางสังคมของนักเรียน นอกจากนั้นยังเป็นการจัดกิจกรรมโดยใช้สิ่งเร้ากระตุ้น ความสนใจของผู้เรียน เช่น เพลง เกม รูปภาพ เพื่อให้ ผู้เรียนใฝ่เรียนรู้ และยังเป็นการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนที่หลากหลาย เช่น การเขียนแผนภาพความคิด การสร้างแผนภาพก้างปลา และการสรุปองค์ความรู้ เป็นหนังสือเล่มเล็กแบบขั้นบันได เป็นต้น เพื่อให้นักเรียน เกิดการเรียนรู้ และสามารถสรุปองค์ความรู้ได้ ซึ่ง สอดคล้องกับแนวคิดของวชิระ อินทร์อุดม (2546) นอกจาก นั้นสอดคล้องกับแนวคิดของ ทิศนา ขมมณี (2548)

เอกสารอ้างอิง

จิรนนท์ โคกอ่อน. (2549). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับ

ประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 2 โดยกระบวนการแบบร่วมมือ ด้วยเทคนิคร่วมเรียนร่วมรู้. วิทยานิพนธ์

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ทิศนา ขมมณี. (2545). กลุ่มสัมพันธ์เพื่อการทำงานและการจัดการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ:นิชนแอต เวอร์ไทซิง กรัฟ.

ที่กล่าวว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือ มีหลายรูปแบบซึ่งแต่ละ รูปแบบจะมีวิธีการหลัก ๆ ได้แก่ การจัดกลุ่มและวิธีการ เสริมแรง จากเหตุผลดังกล่าว ทำให้ระดับความคิดเห็น ของนักเรียนอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการพัฒนาการจัด กิจกรรมการเรียนรู้

1) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในระดับ ชั้นประถมศึกษา ครูจะต้องกระตุ้นให้ผู้เรียนได้แสดงออก อย่างเต็มศักยภาพ โดยการใช้แรงเสริมต่าง ๆ ได้แก่ การเล่นเกม การให้รางวัล

2) การออกแบบกลุ่มที่นักเรียนคละความ สามารถ ครูผู้สอนควรให้นักเรียนเปลี่ยนบทบาทหน้าที่ ภายในกลุ่มเมื่อเปลี่ยนเนื้อหาบทเรียน หรือเปลี่ยน กิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมให้นักเรียน ได้มีโอกาส เรียนรู้ทุก ๆ หน้าที่ที่มีในกลุ่มและลดปัญหาความเบื่อ หน่ายในหน้าที่ซ้ำ ๆ เดิม

3) ควรกำหนดเวลาในการทำกิจกรรม ในแต่ละขั้นให้ชัดเจน เพื่อลดปัญหาในการใช้เวลาเกิน กำหนด

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย

ครูผู้สอนควรนำรูปแบบการจัดกิจกรรม แบบร่วมมือรูปแบบร่วมเรียนร่วมรู้ (Learning Together : LT) ไปใช้กับบทเรียนหรือระดับอื่น เพื่อเป็นการฝึกให้ ผู้เรียนมีทักษะทางสังคม และปลูกฝังคุณลักษณะ อันพึงประสงค์โดยเลือกเนื้อหาสาระการเรียนรู้ที่เหมาะสม

- บวร เทศารินทร์. (2547). **ปรัชญาการศึกษาไทยสู่การปฏิรูปการศึกษา**. ค้นเมื่อ 22 กุมภาพันธ์ 2554, จาก http://school.obec.go.th/sup_br3/ed_2.htm.
- พิมพ์นธ์ เดชะคุปต์ และเพ็ญเยาว์ ยินดีสุข. (2544). **งานวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน เรื่องการศึกษาผลการเรียนรู้วิทยาศาสตร์กายภาพชีวภาพของนักเรียนสาธิตจุฬาฯ ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำด้วยการเรียนแบบร่วมมือ**. กรุงเทพฯ: ภาควิชามัธยมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิมพ์นธ์ เดชะคุปต์. (2552). **สร้างนวัตกรรมการเรียนรู้ด้วยการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน**. กรุงเทพฯ: ภาควิชามัธยมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ยาใจ พงษ์บริบูรณ์. (2537ก). **การวิจัยเชิงปฏิบัติการ**. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 14(2),13.
- วุฒิชัย สุขวิริยานนท์. (2549). **การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะกระบวนการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการเรียนรู้แบบร่วมมือกันรูปแบบ STAD**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาคณิตศาสตร์ศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ลัดดา ศิลาน้อย. (2550). **ศูนย์พัฒนาการวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษา โครงการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อเลื่อนวิทยฐานะ: จัดทำผลงานทางวิชาการ**. ขอนแก่น: ศูนย์พัฒนาวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษา.
- ศักกกลั พลไชย. (2549). **การพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ (LT) เรื่อง บทประยุกต์ กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5**. รายงานการศึกษานิเทศการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุภาพร วัฒนเสถียร. (2546). **การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6**. รายงานการศึกษานิเทศการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุรพงษ์ ทองเวียง. (2551). **การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค TAI เรื่อง ความน่าจะเป็น ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนคณิตศาสตร์ศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สุวิทย์ มูลคำ. (2546). **19 วิธีจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะ**. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.